

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v torek 23. avgusta 1887.

Letnik XV.

Einspielerjeva slavnost.*)

Sveče so prijazna vas v lepi Rožni dolini, kjer prebivajo Bogu in cesarju zvesto vdani Slovenci koroški. Ob imenu te vasi govoré ljudje, da so vasi rekli v prejšnjih časih „Vrba“, in da je vas še le od turških časov dobila ime „Sveče“. Turki so namreč s svojimi roparskimi napadi pridri tudi v Rožno dolino koroško; a tukaj jim je zmanjkalo tal, da so se morali vrniti. Tla namreč vdiral so se turškim konjikom, da niso mogli nikamor naprej, in morali so osramoteni zapustiti ta prelep kraj. Ljudem se je zato zdel ta kraj svet kraj, in od tedaj pravi tej vasi narod: Sveče.

V Svečah bil je nekdanj Turkom zabranjen vhod v Rožno dolino in drugo Koroško; v Svečah zabranjen je vhod sovražnikom našim sedanjim narodnim in verskim v Rožno dolino in sploh v Slovensko Koroško, to je spričevala slovesnost, ktera se je slavno praznovala dne 21. avgusta 1887. v Svečah, to spričuje zlata maša prvoboritelja koroških Slovencev Andreja Einspielerja. — Ta slovesnost je pokazala, da Einspieler ni delal zastonj, da on ni general brez vojakov, mar, da za njim stoji na tisoče koroških Slovencev, ki so ž njim enega duha in enega srea, ki so pripravljeni tudi vse pretrpeti in boriti se do zadnje kaplje, da vendar le zmaga pravična stvar.

Ta slovesnost svetu oznanjuje, da so Slovenci hvaležni svojim vodnikom in dobrotnikom in da svojo vdanost kažejo tudi v dejanjih. Zbralo se je namreč ta dan v kljub slabemu vremenu na tisoče Slovencev od blizu in daleč, da se veselé s zlatomašnikom Andrejem Einspielerjem veselega dne: petdesetletnice njegovega mašništva. Tudi o tem dnevu veljajo besede sv. pisma: To je dan, ki ga je Gospod naredil.

Ker je to poročilo odločeno, da se v posebnem ponatisu razdeli na tisoče med Koroške Slovence, ki se zaradi daljave in slabega vremena niso mogli osebno vdeležiti zlate maše, naj ne zamerijo p. n. čitatelji, ako v poročilu že kaj povedanega ponovimo.

Gotovo bo všeč vsem, zlasti pa koroškim Slovincem, tistim, ki niso mogli na zlato mašo, ker so bili predaleč in ker je bilo vreme pregrdo, v pojasnilo, tistim pa, ki so bili pričujoči pri slovesnosti v prelep spomin, da slovesnost, s ktero se je vršila zlata maša očeta koroških Slovencev, nekoliko bolj natanko opišemo, zlatomašniku v čast, narodu slovenskemu v spodbudo.

V soboto večer dne 20. avgusta zbrali so se tuji gostje, Slovenci iz Kranjske, Goriške, Primorja in Štajarske, med njimi tudi bratje iz Hrvatskega, v Celovci, kjer so jih Celovski Slovenci prav ljubeznjivo sprejeli in jih pozdravili, kakor svoje brate. Večer je bil prijeten, noč jasna in nebrojne zvezde so ljubko migljale na nebesu in govorilo se je: lep bo jutrajšnji dan, tudi vreme nam bo ugodno. Žalibog, da se Slovincem ni izpolnila ta želja: bila je edina, ki je ostala le želja. Črni oblaki so preprežali nebo v nedeljo zjutraj; dež, ki je ponoči namakal zemljo, je proti jutru pojenjal in v dobri nadi se odpeljejo gostje na pripravljenih vozovih iz Celovca v Sveče, kamor se je prejšnji dan odpeljal gospod zlatomašnik, kterege so po vseh krajih Rožne doline, koder se je vozil, navdušeno pozdravljali. Posebno lep je bil njegov vhod v Sveče, kjer so mu prišli naproti domači vaščani, in so ga pozdravljale belo oblečene deklice in mu trosile pot s zelenjem in cvetjem.

Tudi goste, ki so se v nedeljo zjutraj vozili v Sveče, pozdravljali so Rožanci v ozaljšani Cvetni vasi s streli. Št. Janž in Bistrica sta bila okrašena s slavlom in v prelepi prazniški obleki kazale so se tujcem ta dan Sveče, kjer je tekla zibelka zlatomašniku. V zelenji in vencih je bila rojstna hiša Einspielerjeva. Pred njo je bil slavlolik, na sredi z napisom:

„Slava prvoboritelju in očetu koroških Slovencev!“

na straneh pa:

Bog obvaruj nas nezgode
Varuj naš slovenski rod
Sloga naj nam geslo bode
Vtihnje naj sovražni grom!

Slave matere sinovi
Vrli mi Slovenci smo
Naj tekó nam sreče dnovi
Za omiko, svobodo!

Pri tem slavloloku pozdravil je občinski odbor prišle goste in godba požarne brambe jih je spremljala pred župnijski dvorec, kjer jim pride naproti gospod zlatomašnik, jih ljubeznjivo pozdravi in naznani svoje veselje, da so se tako daleč potrudili v Sveče, ki še nikdar niso videle toliko zbranih tujcev v svoji sredi.

Ob pol desetih je bila napovedana slovesna služba božja. Ker je domača farna cerkev majhna in zato nepripravna za toliko ljudstva, želel je gospod zlatomašnik obhajati svojo zlato mašo pod milim nebom, na prijazni bližnji tratini ob koncu vasi, kjer so pripravili zato primeren altar, ozaljšali ga in primerno pokrili, zato, da bi tudi dež ne motil slovesne službe božje. — Med tem so prijetno zvonili zvonovi in glasno pokali topiči, ter milo-odločno vabili od blizu in daleč ljudstvo na zlato mašo v Sveče. Ljudstvo je res v obilnih trumah prihajalo; dasi so jim ponočni dež in zjutranji težki oblaki oteževali pot, vendar se je v kljub takemu vremenu zbralo naroda nad 5000 ljudi, posebno mnogo iz vseh krajev Rožne doline. Točno ob pol deseti uri pričela se je služba božja.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Notranje dežele.

Nemški liberalci ljuto napadajo Čeha in sploh vse tostranske Slovence in jim podtikajo krivdo, da se ne more doseči narodno sporazumljenje. Kako neopravičeno je to obsojevanje, razjasnuje prav dobro objava iz Prage: Kmetijska družba za Češko, v koje odboru je izključljivo fevdalno plemstvo in Čehi, obrnila se je do osrednje zveze nemških poljedelcev zaradi skupnega posvetovanja o nekterih gospodarskih vprašanjih. Nemška osrednja zveza pa je odbila to ponudbo, opiraje se na razlog, da se razmere niso v nobenem oziru predrugečile, odkar so izstopili Nemci iz deželne zbornice. Nespravljenost

LISTEK.

František Pravda (Hlinka).

Rokovice ima.

(Češki spisal Fr. Pravda; poslovenil J. Sovrân.)

(Konec.)

Na Pihovem je hotel Gašper iti naravnost v krčmo, a Vaclav in Urša ga nista pustila, moral je k pastirjevem, in prijateljsko sta ga sprejela stari oče in mati. Razen njega in njunih otrok ni bilo pri pastirjevih gostov; Urša je šla k obedu h kmetu, mati je kuhala grah, nanj rezala kolač, testó razvaljala, dela ga v ponev in v maslo. Meso sicer ni prišlo na mizo, a stari stariši so vendar mislili, da so svojim milim gostom gosposk obed pripravili. Tudi kolače je pastirjeva mati prinesla, podobni so bili skoraj bolj črnim plackam (nekaka zlečena pekarija, morda podobna našim mlinecem), ali vendar so Gašperju, Vaclavu in vsem drugim izvrstno dišali.

Po obedu je prišla Urša, poklicala je mater, spustila ji je bele kolače v predpasnik. Dobila jih

je domá od gospodinje, spravila je tudi meso, kuhano in pečeno, kar so ga imeli pri mizi, in vse je prinesla materi. Ta se je seveda branila vzeti ta hčerina darila; kregala se je, naj bi si bila vsaj nekaj za-se prihranila, zaradi gostov je pa obdržala to, kar je bilo v predpasniku in na krožniku, in prijazno je to postavila na mizo, kazóč Uršo, češ, da to ona daje. Dasi o svoji novi veliki ruti ni hotela prej ničesa reči, vendar jo je zdaj ljubezen do hčere in veselje ganilo, naj pové pričujočim, da se je dekle nekako spremenilo. Zjutraj ji daruje veliko ruto in popoldne jo zaklada s tem, kar si je sama od ust pritrgala. Ni se mogla zdržati, morala je prinesiti svojo belo in lepo ruto ter jo pokazati; smešila se je, češ, da je bila blezo na poti v cerkev in iz cerkve. Priznala je, da tak lišp ni za-njo in se sramovala, da bodo morda ljudje mislili, da si to sama za-se kupuje, ker jim ni znano, da ima njena hči take misli, da okraši mater, kot bi bila njena mlajša sestra. Urša je vedno materi ugovarjala, naj se starka ne dá motiti; brez zvijač je povedala, kar je imela na sreč. Stari oče se je pri tem razvnel, tudi on je jel govoriti o svoji novi suknji in je izdal, da mu je za-njo Vaclav kupil blago.

Gašper se je skoraj zamaknil, ko je to vse videl in slišal; Uršo je zdaj že drugače gledal, ker je spoznal tudi njeno dobro sree. Mati mu je Uršino meso in kolače ponudila; on sicer ni bil lačen, a ker je bilo to od Urše, posilil se je z jedjo, ki mu je izvrstno dišala.

Ko ni nobeden več jedel, sta nasvetovala mladenčca, naj bi šli v krčmo, rekoč, da o somnji mora biti pivo, in da malo plesu tudi nič ne škoduje. Tudi starega očeta in mater sta vabila, naj jih spremljata; a zastonj, oče se je izgovarjal, da mu je najboljše doma na postelji, mati pa je mahala z rokama, da se to njej ne spodobi, vendar pa je vzela posodo in šla ž njimi. Posodo so dali napolniti, da bi doma očetu postregla s pijačo. Že v krčmi so ji štirikrat napili, dvakrat Gašper, enkrat Vaclav in enkrat mlajši sin. Počakala je prve godbe, videla je, kako so plesali njeni otroci in njej je plesalo srce. Gašper je vodil Uršo, ki si je mislila: „Ta človek je ravno tako dober, kakor naš Vaclav.“

Ples z Uršo se je Gašperju izvrstno obnesel; za celo glavo sta bila višja, nego drugi, bila sta med njimi, kakor velikana med pritlikavci. Velikanski njuni postavi delali ste veter, vrteč se okoli. Nič jima ni bilo na poti; če se je kdo vauju zadel,

Nemecv sega toraj že na popolnoma nevtralna tla. Ako bodo pa hoteli Čehi ustanoviti izključljivo češko družbo, zagnali bodo nemško-liberalni listi hrup ter kazali farizejsko razburjenost, kakor da bi bili v resnici Čehi največji hujšakači. — V soboto zvečer vršil se je v palači grofa Thun-a v Pragi shod konservativnih čeških veleposestnikov. Imenovali so namesto umrlega grofa Henrika Clama iz Praške veleposestniške skupine državnozborskim kandidatom Viljema grofa Wolkensteina. Razun tega postavili so pet kandidatov za deželni zbor, in sicer: namesto ranjcega grofa Henrika Clama iz skupine fideikomisnih veleposestnikov grofa Ferd. Bouquoy-ja; v skupini ostalih veleposestnikov izpraznjena so vsled smrti grofa Franca Waldsteina in prošta Štuleca ter odpovedi grofa Viljema Wolkensteina in grofa Vencelja Kaunitza štiri mesta, za koja so se imenovali kandidatom: grof Karol Zedtwitz, stolni kapitulat dr. Tersch, grof Avgust Kinsky in baron Adolf Leonhardi.

Gališkemu deželnemu odboru naznanilo je namestništvo, da hoče vlada v prihodnjem zasedanju deželnega odbora predlagati premembo občinskega zakona v tem smislu, da občinskih naklad ne bo več pobiral deželni zbor, kakor se je to do sedaj vršilo, marveč deželni odbor v sporazumljenji z deželno politično oblastnijo. Deželni odbor bil je zadovoljen s predlogom c. kr. namestništva.

V **ogerski** stolici vršila se je, kakor običajno, sv. Štefana slavnost. Budimpeštanski listi ne pišejo o tem narodnem prazniku z ono samozvestjo, kakor druga leta. Vzrok temu iskati je v zunanjem položaji, poglavito pa v žalostnih finančnih razmerah ogerskih. „N. Fr. Pr.“ piše: „Gosp. pl. Tisza objavil je poluletni račun, ki je zelo neugodno izpal. V drugem četrtletji letos izdalo se je skoraj sedem milijonov več, kakor v isti dobi lanskega leta, in vendar se je že v lani čutil ves svet neugodnemu blagajničnemu izkazu. Neposredni davki donesli so v treh mesecih skoraj poldrug milijon manj... Tisza prevzel je finančno ministerstvo ter pokril s svitom svojega imena finančno ogersko bēdo. To nenaravno stanje pa ne more dolgo trajati. Upniki pričakujejo od ministra istinite preosnove, popolno predrugačenje finančnega sistema.“

Vnanje države.

Srbska vlada je prestavila in odstavila mnogo uradnikov in nastavila svoje pristaše. — Vlada je pričela obravnave o trgovinski pogodbi z Rumunijo in Turčijo.

Bolgarski knez je, kakor smo včeraj poročali, v Plovdivu. Potoval je tje kakor znan sotesko Šipko, kjer so si morali Rusi v svoji zadnji vojni s tolikimi žrtvami priboriti pot čez Balkan. V Plovdivu vihrale so zastave tudi raz konzulatske hiše, vendar pa so se zastopniki raznih velevladstij izrečno izjavili, da ima to veljati le rojstnemu dnevu avstrijskega cesarja. Isto tako se konzuli tudi niso vdeležili vsprejema; na drugi dan Koburžanovega bivanja v Plovdivu določene so bile avdicije raznih konzulov, kateri pa v tem oziru niso dobili nikakih povelj od svojih vladarjev. Dne 21. t. m. vsprejel je knez odposlanstva verskih zadrug, med njimi škofa Meninija, s kojim se je posvetoval v navzočnosti Stojlovi in Stranskyjevi. Tudi vprašanje o pomiloščenji se nujno razpravlja. Ministri in regente menijo, da bi imel povratek vseh izseljencev slabe posledke, radi tega naj bi se pomilostili le oni, ki za to prosijo. Isti dan obravnaval je knez s Tončevom in Stranskyjem o ministerstvu. Najbrže ostalo bo staro ministerstvo na krmilu do novih volitev. Katoliški nadškof, ki je pod francoskim varstvom, razobesil je francosko zastavo, francoski konzul pa mu je to prepovedal, na kar je nadomestil prvo s papeževo zastavo. Ta dogodek je jako pomenljiv za

diplomatični položaj. — V Sofiji delajo se velike priprave za sprejem. Na mnogih krajih čitajo se napisi: „Dobro došel knez, tvega gospodar!“ „Zdržena Bolgarija!“ „Prostost, edinstvo, bratstvo!“ — Francoski agent pretrgal je enako nemškemu vsako zvezo z bolgarsko vlado, in zastopniki vseh velesil so sklenili, da ne bodo razobesili zastav. — Kakor se „Standardu“ poroča iz Gjurgjeva, zasledili so tam skrivno zvezo, ki je imela namen umoriti Koburžana.

Ruski car odpotuje v Kodanj, kamor ga spremita dva danska generala. — „Mosk. Vjedomosti“ pišejo: Bismarckova želja, da si Nemčija pribori svetovno oblast, dosegla je vrhunec. V Franciji in Rusiji ne sme nikdo drugače misliti, govoriti in delati, kakor želi Berolinski gospodar. Vsi se še spominjajo, kako je nemški kancelar nedavno zahteval od Rusije, da ruski časniki hvalijo Nemčijo, dočim so nemški časniki dan na dan napadali Rusijo. Ravno tako postopa knez Bismarck proti Franciji. — Pred dvema letoma je pregnal iz Prusije do 30.000 ruskih državljanov. Le 48 ur so imeli časa, da so vredili svoje zadeve. Ko pa je letos ruska vlada izdala postavbo proti tujcem, kričali so nemški časnikarji proti ruski naredbi, in pričel se je boj proti ruskim vrednostnim papirjem. Nemčija misli, da sme tlačiti našo trgovino in obrt. Ko smo pa mi po nemškem vzgledu hoteli zavarovati domačo trgovino proti tuji konkurenci, rekli so nam, da je naše postopanje „neodpustljiva predrznost“ proti Nemčiji. Nemčija je v pravem smislu vtrjen tabor. Letos je pomnožila svojo armado. Pešce je oborožila s puškami repetirkami, polki imajo po štiri batalijone, topničarstvo 364 baterij, vsaka po 6 topov, skupaj 2184 topov. Akoravno šteje Nemčija skoraj trikrat manj prebivalcev kakor Rusija, vendar vzdržuje skoraj tako veliko armado, kakor je naša. Pritožujejo pa se Nemci, da smo mi in Francozji krivi militarizma. „Kreuz-Ztg.“ je nedavno svetovala Rusiji, da zniža armado in si zboljša finance. V resnici, ganljiv svet.

Nemški državni zbor sklical se bode meseca novembra, pruski deželni zbor pa še le meseca januarja. Pričakuje se predloga o preskrbovanji onemoglih postaranih delavcev; o drugih večjih posvetovalnih predmetih se pa še nič ne čuje. — Francoskega ministerskega predsednika Rouviera govor vsi zmerni listi jako odobravajo, češ, pomirjeni so lahko vsled tega vsi narodi, ker nam zagotavlja omenjeni govor evropski mir in da Francija ne bo pričenojala boja.

Francoski poslanec grof Duchâtel, nekdanji zastopnik francoski na Dunaji, govoril je pri banketu gospodarstvenega društva v Mirambeau, iz kojega posnamemo sledeče: „Delati hočemo na to, da bo dobila Francija svobodno in demokratično vlado, ter bodo to vlado delili med seboj vsi otroci Francije po merodajnosti svojih moči, zmognosti in zaslug. Od vlade se ne bo nikdo izključil, razven oni, ki hočejo višje ceniti revolucionarske dogodke in posilstva, kakor spoštovanje do ustave in postav. Namen, kterege zasledujemo po vzgledu Gambettovem, je močna, spoštovana republikanska vlada, ki bo skrbela za to, da se bodo izvršile reforme, ki jih zahteva javno mnenje, in ki bo strogo brez izzivanja in slabosti gledala na to, da bo Francija obdržala med velesilami ono veljavo, ki jej pristuje med svetom. Mi ne spadamo med one, ki v vedni razburjenosti sanjarijo o republiki, mi hočemo imeti republiko v miru in delu. Naglašal sem navlašč te dve besedi. Ali nista mir in delo v istini prva pogoja materijelnemu, trgovinskemu, industrijskemu in gospodarskemu blagostanju? Radi tega mislim, da moramo podpirati sedanje ministerstvo.“

Sodba o **belgijskega** kralja govoru je zelo različna. Katoliški listi belgijski obžalujejo več ali manj kraljevi govor, nekteri ga celo strogo obsojajo.

„Gazette de Liège“ pravi: „Kraljevo izjavo — malo dni po sklepu državnega zbora — moremo le gratulirati. Skoraj bi se vsled nje mislilo, da more v Belgiji vladajoči kralj zasledovati drugo politiko, kakor večina v zbornici“. Liberalcem je ta govor seveda voda na njihov mlin ter skušajo dokazati, da so besede kraljeve ugovor proti katolikom, nasprotnikom vojaških reform. Oficijozni listi nočejo priti s svojo sodbo na dan. „Journal de Bruxelles“ navaja edino le razne časnikarske glasove v tej zadevi. Sploh so vsi liberalni listi veseli, nekteri celo trdijo, da se mora ministerstvo odpovedati; znano je, da kar si človek želi, to tudi rad misli. „Etoile Belge“ izreka naravnost, da mora ministerstvo vsled kraljevega govora staviti v prihodnjem zasedanju predlog za vpeljanje osobne službene dolžnosti, ali pa se mora kralj od ministerstva ločiti. — „Čast kralju, možu, ki si upa govoriti tako, kakor misli“, prepeva „Indépendance“, spominja se pa pri tem prejšnjih kraljevih govorov, vylie kterim je vendar ostalo vse pri starem.

Angleška vlada je sklenila, **irsko** narodno ligo z vsemi sredstvi vdušiti. Kake posledice bo imelo to vladno postopanje na Irskem, se sedaj še ne more soditi, vendar pa je gotovo, da pri teh razmerah ne bodo Irci križem držali rok nasproti Salisburyjevemu ministerstvu. Zelo različno pišejo o tem časniki. „Dublinski „Freeman-Journal“ že prerokuje, kako bodo podružnico za podružnico lige uničevali, zapirali zastopnike, tlačili časnikarstvo, prepovedovali ljudske shode in sploh uporabljali vsa sredstva, da ustavo uničijo na Irskem. Irsko ljudstvo pa se ne bo dalo premotiti ter bo korakalo vedno naprej po poti zmernosti, postavnosti, pameti in ustave. Predno bo minulo leto, palo bo najnesramnejše ministerstvo novega veka. Konservativni „Dublin Express“, glasilo zemljičnih posestnikov, hvali vlado, ki bi se morala gratulirati, ko bi tako ne postopala. „Morning News“, nacionalističen list, zatrjuje, da bo narod postopal trezno, akoravno ga hoče vlada siloma primorati k zločinom. Dublinski nadškof Walsy se je izrazil, da si ne more predstavljati čina, ki bi bolj na to delal, da bi se pogreznila Irska v zmešnjave in anarhijo, kakor je ravno zatiranje narodne lige.

Meseca oktobra imelo bode **italijansko** ministerstvo več zborovanj, pri kojih bode presodilo vsa administrativna dela. Najprvo rešila se bodo vprašanja gledé **Afrike**. Ko bi se ne obistinila vest, da namerava vladar Neguš prositi Anglijo za posredovanje, ali ko bi se pokazalo, da ne more vsprejeti slučajno od Anglije stavljenih mu pogojev, omejila se bode meseca novembra vojska v Afriki. Ko bi bila potrebna večja armada, odšlo bi tje kakor razven 5000 prostovoljcev najmanj še 5000 mož ter bi bilo vse potrebno brodovje pripravljeno. Razpravljalo se bode o finančnega ministra predlogu, da se odpravi primanjkljaj. V prvi polovici meseca novembra otvoril se bode državni zbor s kraljevim prestolnim govorom, obsegajočim vspeled prihodnjega zasedanja. Ministerstvo sklenilo je odločno delati na to, da se prej ko mogoče rešijo parlamentarna dela, vendar pa se bo moralo vroče bojevati, predno se bo gladko in točno rešil njegov vspeled.

Izvirni dopisi.

Gastein, 18. avgusta. Imé Gastein*) se nekaj let sém prav pogosto sliši in po časopisih bere, zlasti odkar nemški cesar Viljem v toplice tega imena prihaja. Menim toraj, da bi nekterim bilo vstreženo, ako „Slovenec“ o tem slovečem kraju kaj pové.

Gastein je lepa planinska dolina, po zraku ne daleč od Kranjskega, po navadnem potu pa se ne pride prej iz Ljubljane, kakor v poldrugem dnevu. Pričenja se Gastajnsko že brž onkraj Malniških planin (Malnitzer Tauern), nasproti koroškemu gornjemu Beljaku (Obervellach), ter seže blizo pet ur daleč proti severo-zahodu in neha malo pred železnico Solnograško-tirolsko (Gizelabahn), kjer je vhodu v Gastein najbližja postaja Lend.

To dolino od vseh strani obdajajo mogočni hribei, po šest do deset tisoč čevljev visoki, tukaj večinoma „Kar“ imenovani, ki imajo tako ugodno zemljo, da razun treh na jugu, po vršičku s snegom in večnim ledom („Kees“) kritih, so vsi do vrha zeleno obraščeni. Danes, 18. avgusta, so pač vsem hribom naše okolice glave lepo pobeljene; to je ostanek silno strahovitega gromenja in treskanja, ki je nočejšnje noč takaj z nalivi razsajalo. Toliko svitljeje odsivajo po njih zdaj krasnega dneva solnčni žarki, toliko polneje se v dolini iztekajo brezštevilni studenci in slapovi po rebri teh gorā.

Sicer ima Gastajnska dolina ugodno zavetje pred viharjem, pred silno vročino in nestrpljivim

*) Ne vém, zakaj nekteri pišejo Gostin? Če že znana, navadnega imena Gastein nočeh rabiti, je bolj pravilno da rečeš Gastuna; tako so latinci ta kraj imenovali, menda po rivotni tavriško-keltiški (nemški?) korenini „gischt“, vrelec.

nista se razdružila. Po vrsti sta sama pred seboj podila par za parom; kdor se je zakasnil, je odletel na stran. To je bila sreča, da se je Gašper z Uršo držal takta, krepko in gotovo stopaje po godbi. Če bi bila prišla iz takta, gotovo bi bila družega za drugim iz kola pahnila; razen njiju bi ne bil nobeden tam ostal.

Mati se ni drugam ozrla; še dalj bi bila ostala v krčmi, a bala se je jezikov ljudij in hitela je s pivom domú k možu. Gašper se tudi ni dolgo zadrževal, moral je domú; Vaclav je smel ostati do družega dné, gospodar mu je dovolil, a Gašperja je potreboval pri živini. Plačal je krčmarju in godcem, segel je Urši v roko in podal se na pot.

Kaj se je Gašperju po glavi pletlo, ko je šel domú, bilo bi težko popisati. Sklenil je, da Uršo vzame. Komaj je mogel dočakati nedelje; hotel je Uršo starišem pohvaliti. Premišljeval je, kaj jim vse o njej pové; mnogo dobrih lastnosti si je v mislih o njej sestavil.

Oče sicer ni bil s sinom enih misli, vendar pa je priznaval, da Urša lepo ravna, če ima svoje revne stariše rada, časti jih in namesto za lišp, denar žrtvuje njim za potrebno obleko. Gašper je to njeno dejanje vedno slavil. Oče se vendar ni hotel za Uršo tako hitro razvneti, kakor on; vedno ga je

opominjal, naj se ne prenaagli in naj rajše počaka, da spozná in se prepriča, če je Urša trdna v dobrem.

Gašper je iz ljubezni do starišev, dasi nerad, čakal še celo leto. Urša ni nehala pristrčno skrbeti za svoje stariše; ljubila jih je, kakor Vaclav, z besedami in z dejanjem. Dasi ni imela velikega služka, vendar so ji ostali denarji za prilepne stariše; da, poslednje leto si je še par goldinarjev prihranila, ker ni kupovala več praznih reči za lišp. Škoda, da prej ni začela modro in dobro gospodariti, lahko bi si bila lepe denarce za prihodnost prihranila.

Vendar Gašperju ni bilo nič na tem, da Urša ničesa nima. Stariši so privolili, in on si je pripeljal v kajžo svojo drago nevesto. Ko so svatje stopali mimo struge, koder so pod kamenjem počivale njene rokavice, je po Urši zgomazelo. Spomnila se je sovražne zabavljice: „Rokavice ima!“ Celo življenje rokavic ni pozabila. Vedno, ko je hotela kupiti za-se kak lišp, zvenelo ji je po ušesih: „Rokavice ima!“ Nosila se je priprosto. Gašperja in njegove stariše je ljubila; Bog jima je dal otrok, sinovi so se zvrgli po očetu, hčere po materi; a nobene ni bilo treba svetu soditi in smešiti z besedami: „Rokavice ima!“

mrazom. Vendar se razumé, da v taki višini (dolina sama je tri do pet tisoč čevljev nad morjem) sadje nič kaj prida ne stori, in tudi poljska setev najmanj mesec kasneje zori, kakor v nižavah po Kranjskem. Pšenico n. pr. so še le zdaj začeli žeti. Po glaviten pridelek Gastajncem je senó, to pa tako tečno, da si živinoreji ugodnišega ni treba želeči; pravo veselje je, ko vidiš po zelenih planinah tako številne črede dobro rejenih goved najlepšega plemená.

V hribu na koroški meji je zlat rudnik, zdaj sicer ne več tako bogat, kakor n. pr. v 16. stoletji, ali že Rimljani so zlato tega kraja poznali, nazivaje ga „metallum noricum“, kakor vidiš večkrat po napisih starorimskih denarjev. Nekdanjo sled zlate žile so potomci Rimljanov bili zgrešili; pravljica pravi, da jo krije večni led. Bila je menda blizu planine Mokropoljske (Nassfeld), ker stara listina rudniškega arhiva prěča: „aurifondinae Romanorum in ‚campo humido‘ versus septentrionem, per multos annos desertae, a 719. iterum excoli coeptae sunt“.

Blizu tam izvira Gastajnska reka Ache,*) ki kmalo od vira po strminah dela jako lepe slapove, potem, enaka srebrnemu traku, zeleno böcksteinsko planino napaja ter z mnogimi pripotoki združena skalovito sotesko pri Wildbadu prodere in Savici enaka v mogočnem slapu in groznem šumu razpečevje navzdol pada. Um in denar je čez ta slap postavil krito hodišče s steklenimi stenami, v katerem se, zlasti o slabem vremenu, topličarji radi shajajo k divnemu razgledu in zabavi. Saj imajo tu kavarne, čitalnico in večkrat tudi godbo, da se meri z bobnjenjem slapa.

Toda imenitnejša, kakor po zlatem rudokopu in divno-krasni naravi je Gastajnske doline slava po čudovito krepilnih njenih toplícáh. Tudi te so bile v starodavnem veku znane; zaslovele pa so tem močnejše, odkar je pot do njih po novi tehniki olajšana in raba toplíc s potrebnimi sredstvi bolje oskrbljena.

Pravljica pravi, da je vrelec iz zemlje prodril na priprošnjo sv. Primoža in Felicijana, ki sta v tej samoti kot puščavnik živela, in zaradi sv. vere dobila v Rimu venec mučenstva. Ali zasledili so toplíce potem trije lovci, ki so v gorah pri Lendu ranili jelena, gonili ga potem dalje po dolini ter slednjič našli, ko si je v vrelcu studencu rane izpiral. To legendo o zasleditvi Gastajnskih toplíc nam predstavlja slika v prelepi novi gotiški cerkvi Wildbada.

Toplice izvirajo v znožji hriba (Graukogel), ki se na koroško mejo naslanja in je po vrhu navadno s snegom pokrit; osemnajst vrelecev, katerih največji daje na dan po 80.000 kub. čevljev vode, 39° R. gorke, preskrbljuje toplíce Gastajnske. Najbolj slovi kraj brž pri izviru toplíc, ki se Wildbad ali kratko Badgastein imenuje. Ta kraj je prav v kotu, onemu za Bohinjskim jezerom pri Savici podoben, pa s zgradbami, nasadi, vedrišči in sploh s potrebami topliškimi tako preskrbljen, da si bolje ne moreš misliti. Najdeš pa tudi v tem divnem kraju o svojem času (saison) vélike gospóde toliko in v tako šopirni gizdavosti, kakor n. pr. po sprehajališčih večjih mest. Ali neki „memento mori!“ so šetalcem tukaj mnogi hromotni, katerih blede obraz kaže, da so jim moči oslabele, da jih zapušča kri, vir moči. Ker je Wildbad od železnice jako odstranjen in si kraj sam potrebečin ne more pridelati, razume se, da je tukaj draginja strahotna. Pa tudi brez ozira na draginjo ta mestna gizdavost, grozni šum slapa in mokrota zatišja ne ugaja vsakemu, zlasti ne razburjenim živcem.

Rajše toraj drugi ostajajo v trgu, ki je od Wildbada poldrugo uro hodá proti severu oddaljen, in se po nekdanjem dvoru tukajšnjih gospodarjev imenuje Hofgastein. Topliška voda je sém iz Wildbada po lesenih cevih napeljana, ki sicer nekoliko prvotne toplote zgubi, vendar pa še zmiraj tako gorka ostane, da je navadno treba jo za kopel malo ohladiti.

(Konec prih.)

Iz Moravč, 21. avgusta. Sicer pridem post festum, pa temu ni toliko moja osoba kriva, ampak mislil sem si, gotovo bo spretnejše pero popisalo redko svečanost, ktera se je 7. t. m. pri nas vršila. Že je minulo več ko 20 let, odkar ni bila naša sicer velika in imenitna fara tako srečna, kakor dnó 7. avgusta. Napočil je dan 7. avgusta, vsa fara

je bila na nogah, ko je prvič pred altar stopil č. g. Franc Krušnik, naš rojak. Omenjeni č. g. je bil vojak, učitelj, potem pa si je izvolil duhovski stan ter se izšolal v osrednjem semenišči v Gorici. Ob 10. uri se je pričela svečanost. Lepo vbrano zvonjenje in mogočno streljanje možnarjev ter več nego 200 svatov spremljevalo je č. g. novomašnika pred altar. Preč. g. Ivan Podboj je v lepo premišljenem govoru kazal trojno čast mašništva, namreč, kaj pomenijo mašne bukve, štola in kelih. Ljudstva je bilo vse natlačeno in je prav verno poslušalo prekrasen govor. Želeti bi bilo, da bi preč. g. govornik svoj govor natisniti dal. Res milo je bilo gledati, kako je č. g. novomašnik lepo opravljal svojo daritev, posebno pa se je meni milo storilo pred očmi, ko sem se spomnil, koliko si moral, dragi mi prijatelj, prestat, preden si prišel do take časti. Ne straši se ljubi prijatelj! prevzel si velike dolžnosti, a ljudstvo je pokazalo, kako te ljubi in časti. Bog daj, da bi te povsod tako ljubilo in spoštovalo, kakor so te tvoji rojaki! Naj še tukaj omenim lepega petja na koru. Vsa čast gosp. nadučitelju. Po končanem opraviilu v cerkvi so se gg. duhovni zbrali pri preč. g. korarji in dekanu, kjer so jih preč. gospod prav izvrstno pogostili. Vrstile so se razne napitnice, med katerimi naj omenim ono preč. g. korarja in dekana, ko je veselja prevzet napil č. g. novomašniku, da bi ga Bog blagovolil toliko časa pustiti delati v vinogradu Gospodovem, kakor je njega. Redka svečanost je bila končana, razšli smo se zopet vsak na svojo stran. Tebi pa, predragi mi prijatelj, č. g. novomašnik! želim, da bi vedno tako častitljivo opravljal svojo daritev, da bi bil vedno zadovoljen in srečen v svojem novem stanu in da bi tudi tam v Istri ne pozabil svojega naroda, za ktere ga si bil kot učitelj ves vnet. Naj te ljubi Bog blagoslovi. Na mnogaja leta! to želi tvoj prijatelj. X.

Iz Toplic pri Novem mestu, 18. avgusta. Domače, vse hvale vredne Toplice imajo še dosti gostov, kateri si v mnogovrstnih boleznih iščejo zdravja, in ga, hvala Bogu pa čast izvrstnemu vrelec, tudi dobivajo. Vsi tudi priznavamo, da se živi pri g. Kulaviciu, podvzetniku toplíc, bodisi gledé stanovanja, hrane, pijače ali postrežbe, v primeri z drugimi toplícami prav dobro in cenó. Zato pa tudi Toplice pri Rudolfovem bolj in bolj slovó in tujecev več in več semkaj dohaja. Tudi za razvedrilo in zabavo se skrbi, kolikor ravno dopuščajo razmere kraja.

Kar iznenadeni pa smo bili ob slovesnem obhajanju rojstnega dneva Njih Veličanstva presvitlega cesarja. Ne bili bi mislili, da je kaj tacega mogoče v tako majhnem kraju. Predvečer že bil je slovesen. Na povelje domačega g. župnika in iskrenega dušnega pastirja so razobesili na stolpu farne cerkve zastave: papeževo, cesarsko in narodno trobojnico.

Grad bil je okinčan s podobami Njih Veličanstev presvitlega cesarja in cesarice, v drugem nadstropji pa s cesarskim orlom. Kar strmeli pa smo ob pogledu vojaške hiše (vojašnica za bolehave vojake). Slavolok je stal pred poslopjem in cel drevered drevesec; po hiši pa so viseli venci, in so vihrale zastave cesarske, slovenske in druge. Spredaj je bil sredi zelenja napis: „Viribus unitis“; na posameznih lampijonih pa: „Hoch“, „Živio“ in „Eljen!“ Vse to so napravili pod vodstvom vrlega in jako ljubeznjivega poveljnika bolnih vojakov, g. Feliksa Andrijanija.

Ob 8. uri zvečer je bil trg okusno razsvitljen, in raz hiš vibralo je mnogo raznovrstnih zastav. Pred gradom zaigrajo godei cesarsko pesem in navdušeni „živio“- in „slava“-klici zadoné. Potem je šla godba po trgu k vojaški hiši, kjer so ponovili cesarsko himno, in tudi tu zadoné trikratni „slava“-klici presvitlemu cesarju. Na to se godba vrne pred grad, kjer je šolska mladina prav čvrsto zapela cesarsko pesem. Svečanost je povzdigoval umetalni ogenj, oskrbljen po g. nadporočniku Andrijaniju.

Zadovoljni in radostni smo šli potem v grad, kjer smo v veseli družbi navdušeno trčili na zdravje Njih Veličanstva!

Zjutraj 18. t. m. nas že ob 5. uri vzbudi godba pred gradom, naznanujoč nam slovesni dan. Ob 9. uri je domači č. g. župnik med asistenco služil sv. mašo. Navzočih bilo je dokaj dostojanstvenikov, vojaki tukaj bivajoči, domača požarna bramba in obilo občinstva. Pri tej priliki se je cerkveni pevski zbor prav hvalevredno obnesel, krepki in čvrsti ženski in moški glasovi, dobro izurjeni po domačem g. učitelju Kaligariji, so jako živahno odpeli latinsko mašo. H koncu sv. maše so zapeli še cesarsko in za sklep zahvalno pesem.

Pri skupnem obedu je prvi v nemškem jeziku nazdravil tukaj začasno nastavljeni gospod vojaški zdravnik Nj. Veličanstvu kot izbornemu vladarju in najvišjemu vojskovodji. In trčili smo radostno med „Živio“- „Slava“- in „Hoch“-klici! Nato poprime besedo iz srca tekočo eden tu bivajočih gg. župnikov, ter z duhovskega stališča povdarja, da imamo v presvitlem cesarji res pravega očeta, čigar srce je polno blagih čutil za cerkev in njene zastopnike. In dolgo omizje je navdušeno z govornikom klicalo: „Bog živi in ohrani presvitlega cesarja in vso preslavno cesarsko hišo srečno in slavno!“

Popoludne ob 4. uri je bila v gozdiču (parku) prosta zabava, med katero smo se pri pečenem jag-njetu prav pristrčno in po domače zabavali. Da je zopet tukaj izmed napitnic veljala prva Nj. Veličanstvu presvitlemu cesarju, mi ni treba omeniti.

Iz Ljutomera, 19. avgusta. Cesarjev rojstni dan smo letos v Ljutomeru posebno slovesno obhajali. Ker smo zaradi dveh novih maš imeli tukaj izvrstno godbo od sv. Urbana v Slovenskih goricah in več dijakov in bogoslovcev, ki so dobri peveci, odločil se je odbor Ljutomerske čitalnice prirediti ne samo, kakor navadno ta dan, večerno veselico s petjem, ampak veliko cesarjevo slavnost z godbo, petjem, govori in deklamacijami. Razun tega je novi c. kr. okrajni glavar na svojo roko marsikaj vkrenil in zaukazal, kar je k slovesnosti tega dneva pripomoglo.

Budnica s streljanjem in godbo je naredila začetek slovesnostim tega dneva. Pri slovesni sv. maši se je že zbralo toliko ljudstva, da je bila cerkev natlačena. Vdeležili so se službe božje vsa šolska mladina, vse c. kr. oblasti, gasilno društvo in Verženjski strelec v polni opravi z orožjem. Po sv. maši se je v šoli po vseh razredih otrokom razložil pomen tega dneva, učenci so deklamovali primerne pesmi in najboljši učenec, oziroma učenka, je dobil v dar podobo svitlega cesarja. Popoludne je bila višja inteligenca k okrajnemu glavarju k obedu povabljená, drugi pa so se pripravljali iti k čitalnični veselici, ki se je pripravljala na Vavpotičevem vrtu. Med tem pa so nenadoma temno-sivi oblaki nebo prevlekli in ob 4. uri popoludne se je vsipala taka toča, da že ljudje dolgo let takošne niso videli. Toča je bila debela kakor laški orehi in je dobro četrť ure čisto suha padala, da je bila zemlja ž njo čisto pokrita. Opeka s strehe je na ulice kar letela in šipe v oknih so neprenehoma brenketale, ker jih je toča trla. Grozno škodo, ki jo je toča naredila, smo še le drugi dan izvedeli. Že 17. t. m. zvečer je potrla toča v gorenjem delu Križevske župnije na Murskem polji, včerajšnja toča pa je segala strašno daleč na dolgo in široko. Prišla je od Polenščuka in je blizu tri ure na široko trla nad sv. Tomaža in Ljutomerskimi goricami na Ogersko. Najboljše Ljutomerske gorice so uničene ali vsaj na pol. Da je po takošni uri bilo vsega veselja konec, lahko si vsakdo misli. Po celem trgu je nastala nenavadna tihota, le pred glavarjevim stanovanjem je „cigutala“ ciganska godba, ktere pa tudi nihče ni poslušal.

Ker je po malem deževalo, ostal je Vavpotičev vrt prazen, v gostilnici pa se je sčasom nabralo toliko občinstva, da se je dnevni red prirejene svečanosti mogel vršiti. Vendar je bilo vse nekako poparjeno in tiho. Slavnostni govor je imel deželni poslanec g. Ivan Kukovec, odlikovan s zlatim križem za zasluge; deklamacije je prevzel g. učitelj Josip Treunsfeld, pesmi pa je izvrstno izvrševal čitalnični pevski zbor, pomnožen z nekaterimi dijaki in bogoslovci.

Po predsednikovem pozdravu se je zapela cesarska pesem, potem so peli Vilharjevo „Bojno pesem“, Hudovernikovo „Naša zvezda“, Hajdrihov „Moj dom“ in „Jadransko morje“, Ipavčevo „Savska“ in veliki zbor s spremljevanjem orkestra „Kdo je mar?“

Ko bi bila izostala nesrečna toča, bila bi večerna veselica mnogo veličastnejša, in kakor vselej, pokazali bi bili tudi tukaj vsem, da naša lojalnost ni le na jeziku, ampak v naših sreih vkoreninjena.

Trst, 19. avgusta. (Cesarjev rojstni dan, nadvojvoda Karl Štefan, koncert, vreme, ruska vojna ladija, najvišje priznanje.) Že v sredo zvečer so se na razne načine prizadevale korporacije in društva, da kolikor mogoče slovesno praznujejo slavnostni dan cesarjevega rojstnega dne. Po vseh cerkvah je bilo ta večer navadno dolgo zvonjenje. Vojaška godba je igrala skozi mesto, bolj pozno zvečer so pa veterani priredili bakljado po

*) Ime ache, lat. aqua, se tukaj in po Nemškem sploh večkrat prideva rekam in krajem na obrežji teh rek. Ni toraj vselej varno, pri taceh imenih kar brž slutiti končnico slovenskega lokala. Saj jaz sem se že parkrat opekél, ne vedóč n. pr. da Schwarzaeh, Weissach je po Nemškem to, kar pri nas Črna, Bela (voda).

mestu s svojo lastno godbo. Pridružila so se jim tudi druga društva s zastavami; kakor sem čul, bil je tudi „Sokol“ zastopan.

Vstavila se je bakljada pred poslopjem namestnikovim in veteranska godba je zaigrala cesarsko himno. Šla je bakljada skozi glavne ulice mesta, spremljana povsod od velike množice; idoč mimo cerkve novega sv. Antona, je bila fasada z bengaličnim ognjem razsvitljena. Govori se nekaj po mestu, da v neki ulici blizu te cerkve, koder je šla bakljada, ni bilo vse v redu, in da jih je policija nekaj zaprla; pa gotovega o tem še ne morem poročati, ker slišal sem nekaj takega tu in tam, Italijani sami pa modro molče. — Ladije „Lloydove“ in druge so bile razsvitljene z raznobarnimi balončki in razne bengalične ognje so na njih prižigali. Ljudstva je bilo vse polno, posebno pa okoli poslopja namestništva. Zjutraj ob peti uri naznanil je začetek slovesnosti z grada grom topov z 21. streli. Na vseh ladjah se je začelo sedaj živahno gibanje, in kmalu je bila vsaka vsa v zastavah, od vrha jamborov do krone. Posebno so se odlikovale „Lloydove“. — Razobesili so tudi konzulati zastave držav, ravno tako so vihrale zastave na državnih poslopih, na železničnih postajah južne in državne železnice, na municipijski in „Lloydovi“ palači, zadnja posebno lepa, modra, s svojim zlatim emblemom v sredi. — Na morji pa je bil svetilnik ves v zastavah in raznih pomorskih znamenjih od vrha do tal.

Ob 9. uri imela se je pričeti v stolni cerkvi sv. Justa slovesna služba božja, za katero so se poslala vabila vsem oblastim. Ker pa sta na odpustu namestnik in njegov zastopnik dvorni svetovalec Rinaldini, je namestništvo zastopal namestniški svetovalec Reya; z njim vred so prišli drugi uradniki namestništva, pomorske vlade, ktere na čelu je bil dvorni svetovalec Tomassich mesto namestnika Alberja, kateri je šel v toplice, razni zastopniki in svetovalci nadsodnije, deželne, trgovinske in pomorske sodnije, državnega pravdnistva itd., dalje dolga vrsta finančnih in poštnih uradnikov, predsedništvo trgovinsko-obrtniške zbornice, „Lloyda“, zastopniki raznih družb, korporacij, privatnih in javnih uradnikov. Magistrat Tržaški je zastopal sam župan dr. Bazzone, kateri pa se ni potrudil priti k zadnjemu zboru društva rudečega križa, če tudi je njegov častni predsednik.

Razne države zastopali pa so konzuli, ker pa so bili civilno oblečeni, ni bilo mogoče videti njih paradnih uniform.

K vsem tem prišlo pa je še veliko število gledalcev ali zijalcev. Vsak je hotel vse videti in drugemu biti tolmač. (Konec prih.)

Domače novice.

(Mil. knezoškof ljubljanski) je poslal g. Einspielerju prijazno pismo čestitko za zlato sv. mašo. — Tudi Djakovarski biskup poslal je daljše pismo.

(Prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda), velečast. g. Toma Zupan, se je s zastopniki štirih biskupij poklonil včeraj imenom družbe Celovškemu knezo-škofu Kahn-u. Spremljali so ga č. gg. kanonik Debeljak; vodja prof. Legat; župnik Servicelj; škofov tajnik Flego; prof. Pančur; župnik Koren (Goriško); katehet Kržič; mestna kapelana Karlin in Kalan. Knezo-škof je deputacijo vzorno prijazno sprejel ter izrekel, da družbi želi božjega blagoslova in naj je duhovščini ter ljudstvu po Koroškem priporočena. — Sam je blagovolil potem razkazati poslanstvu svojo lepo palačo in je vso omenjeno družbo, posebno še iz tega razloga, da je prišla od tako daleč častit Andreja Einspieler-ja, povabil k sebi na obed.

(Vabilo k slavnostnemu blagoslovljenju nove hiše) katoliške družbe rokodelskih pomočnikov v nedeljo dne 28. avgusta 1887. Spored slavnosti: 1. Društva se zbirajo ob 9. uri v starih društvenih prostorih v knežjem dvoru, od koder odidejo s zastavami in godbo ob 1/4 10. uri v cerkev č. gg. uršulink, kjer bode ob 1/2 10. uri cerkveni govor in slovesna sv. maša s zahvalno pesmijo. — 2. Po sv. opravihi spreved k novi hiši, katero blagoslové milostni gospod knezoškof dr. Jakob Missia. — 3. ob eni uri obed v gostilni pri „zvezdi“. — 4. Ob 4. uri slovesne litanije v cerkvi č. gg. uršulink, potem gredó društva na pokopališče, kjer po-

ložé venec na gomilo pokojnega predsednika dr. Leona Vončine. — 5. Zvečer ob 6. uri: „Beseda“ v novi društveni dvorani. — Spored besedi: 1. Pozdrav predsednikov. — 2. J. Böhm — „Društvena pesem“, zbor. — 3. Prolog, govori g. R. Milavec. — 4. Ipavec — „Slovó lastovke“, četverspev. — 5. Ipavec — „Mrak“, poje Novomeški zbor. — 6. Ipavec — „Tiha noč“, četverspev Novomeški. — 7. „Rokodelska družba“. Podoba iz vsakdanjega življenja v dveh dejanjih, poslovenil A. Zupančič. — 8. Prosta zabava.

(Einspieler častni občan.) Razen že imenovanih občin so tudi Žabnice, Bela pri Železni Kapli in Jezero imenovalé preč. gosp. Einspieler-ja za častnega občana.

(Slavnost petdesetletnice Dav. Trstenjakovega književnega delovanja) se bo vršila, kakor smo že sporočili, 4. septembra v Slov. Gradci. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Pankracija sv. maša. Popoldne se poklonijo slavljencu deputacije raznih društev v njegovem stanovanji v Starem trgu. Ob 2. uri popoldne je banket v gostilni gospe Güntherjeve v Slovenjem Gradci — couvert jeden goldinar — po banketu ljudska veselica na vrtu g. Lobeja. Pri veselici bo pelo slovensko pevsko društvo s Ptuja. Slavna društva in posamezniki naj kmalo naznanijo čas svojega prihoda, in če se vdeležé banketa, da se jim bo moglo o pravem času vse preskrbeti. Naznanila naj se pošiljajo g. J. Farskyju ali pa g. L. Ropasu v Slov. Gradci.

(Dramatičnega društva šola) pričnó se meseca septembra, dan se določi pozneje. Vpisovanje se vrši od dné 1. do 12. septembra. — Sprejemajo se nadarjene gospodičine in gospodje v to šolo, kjer se bo poučevalo v vseh strokah dramatične umetnosti, isto tako v petji. Oglašajo naj se pismeno in oddajajo naznanila pri kostumu g. Šešarku v čitalnici. Naznanijo naj imena in stanovanje, oboje natančno zaradi potrebnih radoljubnih pozivov.

(Slovenske gledališke igre.) Vstrežaje mnogostranskim zahtevam, priredilo se je litografskim potom 100 odtisov solo-prizora „Beli lasje — mlado srce“, kateri se je za bivanja bratov Čehov v čitalnici ljubljanski predstavljal. Dobiva se komad po 15 kr. (s pošto 17 kr.) pri dramatičnem društvu. Kdor naroči 5 odtisov, dobí jih poštarine proste. — Prireja se tudi burka „Ponesrečena glavna skušnja.“ Oba proizvoda spisal je naš regisseur, g. Ignacij Borštnik. Cena omenjeni burki določila se bode pozneje.

(Ponočni nemiri) v Krakovskem predmestji so v zadnjem času na dnevnem redu. Ustanovila se je neki cela „barabska banda“, ki razsaja v tem kraju in nadleguje mirne ljudi. V soboto po noči je bil tak nemir, da je mnogo ljudi vstalo ter oštevalo pomočnjake iz oken. Obžalovati je to tem bolj, ker so Krakovčanje večinoma poljedelci in vrtnarji, ki morajo zgodaj vstajati.

(Toča) S Krškega se poroča, da je dne 14. t. m. v občini Studenec in posebno v vinogradih na Golem Vrh, Globokem in Cerovem Bregu napravila toča 3000 gld. škode.

(Razpisana) je učiteljska služba na jednorazrednici v Poljanah; plače 400 gld. doklade 30 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 16. sept. c. kr. okr. šol. svétu v Rudolfovem.

(Preč. g. L. Frénik), dekan v Žabnicah na Koroškem, je že dalje časa zelo bolehen; Bog daj vrlemu soboritelju Einspielerjevemu prav kmalu trdnega zdravja!

(Vtonili) ste dve deklici, hčerki Dobrovskega mlinarja Jožefa Majeriča dne 14. t. m., ko ste se šli v Dravo kopat. Prva je bila stara 12, druga pa 10 let. Vas Dobrova je soseska občine Ormoške. Vtopljenk do sedaj še niso našli.

(Knez Nikita črnogorski) podelil je srbskemu pesniku Zmaju J. Jovanoviću vilo „Ismaelpašin dvor“ v Baru in zemljišča v obsegu 50 oralov. Vila imenovala se bo odslej „Zmajevac“. Razven tega počastil je knez pesnika z Danilovim redom.

Telegrami.

Sofija, 23. avgusta. Koburžan došel, navdušeno sprejet. Odgovoril je na županov pozdrav, da je izvršil svojo obljubo in prišel v Bolgarijo. Priporočal je slogo, kajti le zmernim postopanjem postane Bolgarija močna in trdna država. Knez upa, da mu bo Turčija prijazna.

Sofija, 22. avgusta. Diplomatični agent nemški, baron Thielmann, dobil je povelje, da odpotuje v Darmstadt.

Bruselj, 22. avgusta. „Nord“ poroča, da Rusija ne bode pričela vojske radi Bolgarije.

London, 22. avgusta. Pred afgansko armado je zbežalo 2000 vstašev v Pišin in Toba-ozemlje. Vstaši Naziri-rodu prosili so Anglijo varstva. Vstaja bajé zadušena.

Rim, 22. avgusta. V rimskem letovišči Tivoli razgraja huda kolera. Več gostov zapušča kraj.

Tuji.

21. avgusta.

Pri *Italici*: Heinrich Jaster, svetnik, iz Berolina. — F. Illher, potovalec, iz Monaka. — Friedrich Thiehl, Wallis, trgovec, z Dunaja. — H. Wächter, železnični uradnik, z soprogo, z Dunaja. — Dittl, zasebnik, z Dunaja. — F. Ghygezy, zasebnik, z družino, iz Budimpešte. — J. Steiner, uradnik, iz Maribora. — vitez Ehrhold, bančni ravnatelj, iz Trsta. — A. Turko, lekar, iz Trsta. — F. Leban, trgovec, z materjo, iz Trsta. — A. Cucchini, zasebnik, z soprogo, iz Udine. — S. Nasso, okrajni glavar, iz Zadra.

Pri *Slonu*: Altrieger, Ertahamer, Laaner, Ede, zasebniki, z Monaka. — pl. A. Stradiot, zasebnica, z Dunaja. — Mensch, Spielmann, Basch, trgovci, z Dunaja. — Engelbert, Jäger, potovalec, iz Račjega. — J. Kuralt, kaplan mornarice, iz Kranja. — Englisch, Pez, Duma in Parisini, zasebniki, iz Trsta. — Kumer, Ivančič, profesorja, iz Gorice.

Pri *Avstrijskem caru*: A. Kahar, namestnik poročnika, iz Št. Petra.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		termometra v mm	toplotmera po Celziju			
22.	7. u. jut.	730-50	+12.0	sl. zap.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	733-69	+17.2	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	736-33	+12.4	sl. vzh.	jasno	

Dopoludne oblačno, popoldne jasno, jasna noč. Srednja temperatura 13.5° C., za 4.9 pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 85 „
4% avst. zlat. renta davka prosta	112 „ 85 „
Papirna rent. davka prosta	96 „ 45 „
Akcije avst.-ogerske banke	885 „ — „
kreditne akcije	282 „ — „
London	125 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 93 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 52 1/2 „

Išče se stanovanje in hrana za desetletnega nepokvarjenega dečka iz dobre hiše

in sicer v kaki pošten in krščanski hiši v Ljubljani. — Kedor bi ga hotel sprejeti, naznani naj pogoje in svoj naslov gospodu **Gabr. Jelovšek-u na Vrhniki.**

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen evet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(43)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa **izkušeni Živinski prah** (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodeltne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto **lekarna Trnkóczy**, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.